

ÇALIŞMA RAPORU

XXXI. DÖNEM

1988 - 1989

TMMOB
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
XXXI. DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU
1988 - 1989

Ankara, 24.2.1990

TMMOB
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
XXXII. DÖNEM MERKEZ GENEL KURULU
24-25 ŞUBAT 1990

GÜNDEM

1. Açılış
2. Başkanlık Divanı Seçimi
3. Konuk Konuşmaları
4. Komisyonların oluşturulması
- Bütçe Komisyonu
5. Çalışma Raporunun, Mali Raporun ve Denetleme Raporunun Okunması,
Görüşülmesi ve Aklama
6. Komisyon Raporlarının Görüşülüp Karara Bağlanması
7. Dilek ve Öneriler
8. Adayların Belirlenmesi
9. Seçimler (25 Şubat 1990)

1. Oda Organları

- a) Yönetim Kurulu (7 asil, 7 yedek)
- b) Oda Onur Kurulu (5 Asil, 5 Yedek)
- c) Denetleme Kurulu(5 Asil, 5 Yedek)

2. Birlik Organları

- a) Birlik Yönetim Kurulu Adayları (3)
- b) Birlik Yüksek Onur Kurulu Adayı (1)
- c) Birlik Denetleme Kurulu Adayı (1)
- d) Birlik Genel Kurul Delegeleri (100 asil, 100 yedek)

TMMOB
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
XXXI. DÖNEM KURULLARI

YÖNETİM KURULU

BAŞKAN : İhsan KARABABA
II.BAŞKAN : Uğur GÜREL
SEKRETER ÜYE : Nermin İŞLER
SAYMAN ÜYE : Hulusi SANCAR
ÜYELER : Servet ŞENGÜL
Melih AKALIN (17.9.1989 a kadar)
Ülker CANPOLAT (29.11.1989 a kadar)
Reha AKTAŞ (17.9.1989 -)
Mehmet ÇELİK (29.11.1989 -)

ONUR KURULU

Yücel ÖZEL
Murat GÜMRÜKÇÜOĞLU
Nuray SÖNMEZ
Ayhan ULUBELEN
Erol İLDİRİ

DENETLEME KURULU

Gültekin YILDIZ
Ali AKGÜL
Sami CAN
Ömer AYDIN
Cihangir MARŞAN

TMMOB YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Faruk AKTUZLU
İhsan KARABABA
Hüsnü SOLMAZ

İ Ç İ N D E K İ L E R

S U N U Ş

XXXI. DÖNEM ÇALIŞMALARI

- A- Örgütlenme Çalışmaları
- B- TMMOB ve Diğer Odalarla İlişkiler
- C- Yayın Çalışmaları
- D- Kongre, Sempozyum, Sergi
- E- Teknik Okullar, Seminerler
- F- Panel, Söyleşi
- G- Özlük Hakları
- H- Yönetmelik Çalışmaları
- I- Belge Çalışmaları
- J- Komisyon Çalışmaları
- K- Diğer Kuruluşlarla İlişkiler
- L- Basın
- M- Diğer Etkinlikler

DENETLEME KURULU RAPORU

MALİ RAPOR

S U N U Ş

Meslek örgütleri temelde, üyelerinin ekonomik, demokratik, toplumsal ve mesleki çıkarlarını korumak için çalışır. Ancak oda üyelerinin çıkarlarını toplumun genel çıkarlarından soyutlanmak olanaksızdır. Bu amaçla Oda çalışmalarında mesleki programlara ağırlık verilirken bu etkinliklerin toplumun genel ve kamusal çıkarlarıyla bağdaşması hedeflenmelidir. Böylesi bir denge, Odaların bağımsızlıkları ile pekişir. Ancak 1982 Anayasasının 135. maddesi ile meslek kuruluşlarının, devletin idari ve mali denetimine tabi tutulması öngörülerek Odaların Hükümet Politikasının çizdiği çevre dışına çıkmaları engellenmek istenmektedir.

Getirilen yasal kısıtlamaların yanısıra Oda'nın mesleki denetim uygulamalarına yönelik; özel sektörde çalışan mühendislerin Oda'ya kayıtlı olmaları zorunluluğu, sorumlu müdürlük gibi mevcut yasal düzenlemelere de kayıtsız kalınmakta, Oda'nın bu konudaki yaptırım gücü engellenmektedir.

Tüm kısıtlamalar ve engellemelerin, Oda'yı temel işlevinden vazgeçirmesi beklenemez. Oda, bir yandan mevcut yasal düzenlemelerle verilmiş haklarını alabildiğine korurken bir yandan da 1982 Anayasasının getirdiği kısıtlamaların kaldırılması için mücadele vermelidir. Diğer yandan üyelerinin toplumsal ve mesleki çıkarlarını korurken ülke çıkarları doğrultusunda sanayi politikaları geliştirmek zorundadır.

Tüm bu işlevleri yerine getirirken Oda'nın siyaset yapması doğaldır. Çünkü üretilecek görüşler, bilimsel temele dayanmakla birlikte o yada bu şekilde mevcut sisteme alternatif getirici özellikte olacaktır. Bu açıdan bakıldığında, görüş üretmek, üretilen görüşlerin uygulanması yolunda çalışmalarda bulunmak, doğrudan siyaset yapmaktır. Hatta getirilen görüş ve öneriler zaman zaman belli bir siyasetin programı ile de çakışabilir. Ancak bu çakışma süreklilik arz etmemelidir. Belli bir siyasetin programı çerçevesinde çalışmalarda bulunmanın yeri Oda değil, o siyasetin öz platformlarıdır.

Kimya Mühendisleri Odası, yukarıda sıralanan işlevleri yerine getirirken ülkenin sanayi yapısını, sanayileşme politikalarını ve özelde kimya sanayiini ve Kimya Mühendislerinin bu yapı içindeki yerini sürekli izlemek durumundadır.

Kimya Sanayii, girdileri ve ürünleri ile diğer sanayi sektörleri ile sürekli etkileşiminden olan, dolayısıyla ülkede genel olarak kapasite kullanım oranlarını, istihdamı, ithalatı ikame ve ihracatı etkileyen en önemli sektörlerden biridir.

Türkiye Kimya Sanayii çerçevesinde geliştirilebilecek tüm teknik, ekonomik ve yasal önlemlerin belirli bir ulusal sanayi perspektifine oturtulması gerekir. AT'ye üyeliğin tartışıldığı günümüzde, temelde tartışılması gereken, AT karşısında sanayimizin rekabet düzeyinin ne olacağı değil, AT'ye girilsin veya girilmesin sanayileşmede ve ulusal kalkınmadaki hedefler ve bu hedeflere ulaşmada izlenecek yoldur. Türkiye, gelişmiş bir sanayi toplumu olma hedeflerinden kesinlikle vazgeçmemelidir. Türkiye'nin kendi potansiyel insan gücü, bilgi ve deneyimini geliştirecek, ileri teknolojileri üretmek veya ithal ederek kendine maledecek, bunun için de araştırma ve geliştirme etkinliklerine ağırlık vererek kendi ayakları üzerinde durmayı hedefleyen, ülkenin doğal kaynaklarını en etkin biçimde değerlendirilebilen, doğal çevrenin korunarak geliştirilmesinin temel alındığı bir ulusal sanayi politikası geçerli kılınabilmelidir. Mevcut koşullara teslim olarak yok olmaya, sanayileşmeden vazgeçip ticarete dönmeye kimsenin hakkı yoktur. Amaç, çizilen sanayileşme perspektifi içinde bu toplumun insanlarının üretken ve verimli kılınabilmesi olmalıdır.

Öte yandan ülkede eğitim politikasının genelde işsizliğin ertelenmesi şeklinde geliştiği ülkemizde her meslek dalında olduğu gibi kimya mühendisliğinde büyük bir istihdam sorunu ile karşı karşıyadır.1984 yılında ülke çapında 11 bölümde 1060 öğrenci Kimya Mühendisliği eğitimine başlarken uzun tartışmalar ve mücadeleler sonucu bu kontenjan 1988 de 910 öğrenci/yıla düşürülmüş ancak 2 bölüm daha açılmıştır.1988 yılında İnönü Üniversitesi, Kimya Mühendisliği bölümünden ibaret bir Mühendislik Fakültesi kurulmuştur.

Halen Türkiye'de 60.000 mühendislik öğrencisinden 11.040 'ı kimya mühendisliği öğrencisidir.ABD de 1987 de toplam 357.000 mühendislik öğrencisinden 19.000'i kimya mühendisliği eğitimi görüyordu.Kimya Sanayiinin en çok geliştiği ülkelerden biri olan İsviçre'de toplam 600 kimya mühendisi bulunurken Türkiye'de bu sayı 20.000 i bulmuştur.

Meslektaşlarımızın yoğun bir meslek altı istihdam (alt düzey satış elemanı, lisan bilir büro elemanı) ve yan mesleklerde istihdamı (bilgisayar programcısı vb) söz konusu iken kimya sanayi, yeterince karşılanamayan nitelikli eleman gereksinimini dile getirmektedir.

Bu çelişki, mezun sayısını arttırma yönünden dengesizliği daha da büyütme doğrultusunda gelişmektedir. Sanayileşme ve eğitimde amaç sapması sağlığını yitirmiş, yaratılan bulanımın cezasını ise eğitilenler çekmektedir.

Sanayinin gelişmesi, bilim ve teknolojinin desteğinde kaynakların üretken ve akılcı kullanımı, kısacası ülkenin sosyo-ekonomik gelişmesinin temel taşı insan gücüdür. Kimya Mühendislerinin istihdam sorunu özünde Kimya Sanayiinin gelişme sorunudur. Eğitilmiş insan gücü kesinlikle üretime katılmalıdır. Buna harçanacak kaynaklar en kısa sürede verim olarak geri kazanılacaktır.

XXXI. DÖNEM ÇALIŞMALARI

A - ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI

Bir örgütün üst ve alt organlarıyla koordineli ve sistemli çalışması, iletişimin sağlanması, üretilen kararların en alt birimlere kadar zamanında ulaştırılması ve yansımalarında zamanında alınarak değerlendirilmesi, o örgütün gücünü belirleyen unsurlardır. Bu anlamda Kimya Mühendisleri Odası'nın tüm örgüt birimleriyle bir bütün olarak hareket etmesi, gerekli eşgüdümün sağlanması ve yapılan etkinlikler hangi birim tarafından düzenlenirse düzenlensin, etkinliklerin Oda'nın etkinliği olduğu bilincinin yerleştirilmesi XXXI. Dönem Yönetim Kurulunun önde gelen hedeflerinden biri olmuştur.

Bu amaçla oda birimlerince düzenlenen etkinlikler olabildiğince desteklenmiştir. Bu arada Oda örgüt yapısının en temel sorunu olan iletilimsizliğin çözümü için çalışma programında öngörülen periyodik çalışma raporları, danışma kurullarında benimsenen konuların izlenmesi gibi hususlar bir ölçüde gerçekleştirildiyse de yeterli olmaktan uzak kalmıştır.

1. Merkez Danışma Kurulu

2.4.1988	Ankara
10.9.1988	İstanbul
29.10.1988	İzmir
11.3.1989	Bursa
1.7.1989	Ankara
1.10.1989	İstanbul
9.12.1989	Ankara
18.2.1990	Ankara

olmak üzere 8 Merkez Danışma Kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir. Merkez Danışma Kurulu Toplantılarının geleneksel gündemi olan organ etkinlikleri konusunda bilgi alışverişinin yanısıra Merkez Danışma Kurulu'nun etkinliğini arttırmak için Oda'nın güncel konularını içeren ayrıntılı gündem taslakları hazırlanmış, birimlere önceden iletilerek gündem üzerinde görüş ve önerileri alınmıştır. Katılımın arttırılmasına yönelik olarak farklı illerde yapılan Merkez Danışma Kurulu toplantılarına herşeye rağmen katılım, istenen ölçüde olmamıştır.

Şubelerin etkinliklerini daha geniş bir üye katılımıyla tartışabilmesini sağlayan Şube Danışma Kurullarına karşın, Merkezin etkinlikleri, üyelerin görüş ve eleştirilerine yeterince açılmamaktadır. Bu konuda etkinliğin sağlanabilmesi için Şube Danışma Kurulu toplantılarına Merkez etkinliklerini aktaracak ve yansımaları alacak bir Merkez gözlemcisinin katılımı sağlanmalıdır.

Bu dönem içinde İstanbul Şube Danışma Kurulu 6 kez, Ankara Şube Danışma Kurulu 5 kez toplanmıştır.

2. İl ve İşyeri Temsilcilikleri

İl temsilciliklerinin, Odamız örgütlenmesinin ve Oda-Üye ilişkisinin artırılmasında çok önemli bir yeri vardır. Gerek üye örgütlenmesinin sağlanması, üyelerin sorunlarının ve Oda'dan beklentilerinin Oda'ya iletilmesi,

gerekse Odaetkinliklerinin üyelerimize zamanında duyurulması açısından İl Temsilciliklerinin yararı tartışılmazdır. İl Temsilciliği bazında örgütlenme, özellikle Ankara Şubesi gibi bağlı işlerin çok geniş bir coğrafi konuma yayıldığı Şubelerde daha da önem kazanmaktadır.

Bu dönem içinde, XXXI. Dönemde açılmış olan Antalya İl temsilciliği Ankara Şubesince kapatılmış, öte yandan İstanbul Şubesi'nin önerisi ile 17.6.1989 tarihinde Tekirdağ'da, Ankara Şubesi'nin önerisi ile 2.12.1989 tarihinde de İçel'de yeni İl Temsilcilikleri kurulmuştur.

İl temsilcileri, belki Oda'nın diğer organlarında görev alan kişilerden çok daha büyük bir özveriyle, çoğu zaman kendi gelir kaynaklarını kendileri yaratarak çalışmak durumunda kalmaktadırlar. Odamızın sürekli bir gelir kaynağına sahip olmayışı nedeniyle İl Temsilciliklerinin diğer odalardan farklı olarak çoğu zaman bir mekan ve profesyonel eleman için gerekli parasal olanakları sağlama yönünde çabaları, kişisel özveri sınırlarını zorlamaktadır.

Ancak Bursa İl Temsilciliği, bu dönem içindeki etkinlikleri ve 33 milyon TL. gerçekleşen bütçesiyle bir örnek oluşturmuştur. Bu anlamda Bursa İl Temsilcisi ve katkıda bulunan tüm üyelerimizi kutlarız. Ayrıca çok yeni kurulmuş olmakla birlikte İçel İl Temsilciliğinin etkinlikleri ile Tekirdağ İl Temsilcisinin özellikle Fiili Hizmet Zammı konusundaki girişimleri övgüye değer bulunmuştur.

Bu dönemde İş Yeri Temsilciliği oluşturma çalışmalarına da hız verilmiş, Ankara ve Ege Bölgesi Şubelerince dört İşyeri Temsilcisi atamaları yapılmıştır.

3. İç İşleyişe Yönelik Çalışmalar

• Bu dönem içinde TMMOB Bilgi İşlem Merkezi'nden olabildiğince yararlanılarak üye kayıtlarının tümü bilgisayara geçirilmiştir. Halen üyelerimizin adresleri, ödenti durumları, statüleri ve bağlı oldukları şubelerin yüklendiği veri tabanı genişletilerek üyelerin mezun oldukları okul, yıl, akademik dereceleri ve uzmanlık alanlarını kapsaması öngörülmelidir.

• Oda'nın muhasebe sisteminin sayman ve Denetleme Kurulu Üyelerince daha kolay izlenebilmesi ve Şubelerden gelen bilgilerin Merkez muhasebesine yansımalarının daha pratik hale dönüştürülmesi için Denetleme Kurulu'nun önerileri değerlendirilerek bazı önlemler uygulamaya konulmuştur.

• Oda Merkezinin bulunduğu dairenin kirasının parasal güçlük getirmesi nedeniyle mülkümüz olan kiradaki dairenin tahliyesi için dava açıldı. Sonucun önümüzdeki günlerde alınması beklenmektedir.

• Özellikle, Ankara Şubesi hesaplarının Merkezden ayrılmasıyla büyük bir parasal sıkıntı ile karşı karşıya kalan Merkez, personel, kira, telefon gibi sürekli giderlerini karşılamak için zaman zaman teknik okul gibi Şubelerin alanlarıyla çıkan bazı etkinlikleri düzenlemek durumunda kalmıştır. Bu nedenle Bütçe Yönetmeliği Taslağında bazı değişiklikler yapılarak XXXII. Dönem Genel Kurulu'nun onayına sunulmaktadır.

B - TMMOB ve DİĞER ODALARLA İLİŞKİLER

TMMOB'nin güçlü bir teknik ve ekonomik yapıya kavuşturulması için Oda'nın her türlü desteği vermesi, çalışma programımızda yer alan hedeflerden biri olmuştur. Yönetim Kurulumuz, ödemelerde TMMOB hissesine öncelik tanınması hususunda karar alınmasına karşın Şubelerimizin Birlik hissesine düşen paylarını Merkeze iletmelerindeki gecikmeler ve Merkezin içinde bulunduğu madde darboğazları nedeniyle ödemeler zamanında gerçekleşmemiştir.

Öte yandan TMMOB tarafından düzenlenen etkinliklere Odamız teknik anlamda katkı koymuş, bazı etkinliklerde ise düzenleyici rol oynamıştır.

* 28 Şubat - 3 Mart 1989 tarihleri arasında düzenlenen Kent Kurultayı'na "Kentsel Isınmada Yeni Yaklaşımlar ve Alternatif Teknolojiler" ve "Yerel Yönetimlerde Çevre Sorunlarına Çağdaş Bakış Açılımları" başlıklı iki bildiri ile,

* 16 Mart 1989 da Dünya Tüketiciler Günü Paneli'ne düzenleyici ve konuşmacı olarak

* Aliağa Belediyesi ile ortaklaşa düzenlenen "KİT'lerin Ekonomideki Yeri" paneline konuşmacı olarak,

* Ankara Büyükşehir Belediyesi - TMMOB tarafından oluşturulan kömür konusundaki sürekli komisyona üye olarak,

* 25 Kasım 1989 da KİT'lerin Özelleştirilmesi ve Geleceği Paneli'ne düzenleyici ve konuşmacı olarak, katılmıştır. Bunların dışında TMMOB adına çeşitli konularda teknik raporlar, basın bildirimleri ve görüşler hazırlanmıştır.

TMMOB tarafından düzenlenmekte olan Teknik Elemanlar Kurultayı'na özellikle önem verilmiş, potansiyelin artırılması ve etkinliğin tanıtımı amacıyla çeşitli illerde yapılan toplantılara TMMOB adına katılmıştır.

İstanbul ve Ege Bölgesi Şubeleri, TMMOB İstanbul ve İzmir İl Koordinasyon Kurulları çerçevesinde düzenlenen çalışmalara aktif olarak katılmışlardır.

Diğer Odalarla ilişkiler bünyesinde ise;

* Makina Mühendisleri Odası Eskişehir İl Temsilciliği tarafından düzenlenen Doğal Gaz Semineri'ne Oda adına bir bildiri ile katılmıştır.

* Ziraat Mühendisleri Odası, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ile A.Ü. Ziraat Fakültesi tarafından hazırlanan Ziraat Mühendislerinin görev ve yetkilerine ilişkin tüzük tasarısına yönelik olarak TMMOB'nin düzenlediği toplantılara katılmış ve tüzük tasarısında Odamızın ilgi alanına giren konular hakkındaki Oda görüşlerinin tüzük tasarısında yer alması sağlanmıştır.

* Geçtiğimiz dönem Ziraat Mühendisleri Odası'na kaydolmaları TMMOB Yönetim Kurulunca kararlaştırılan Gıda Mühendislerinin eğitim programları incelenerek bir rapor hazırlanmış ve TMMOB Genel Kurulunda Gıda Mühendislerinin Odamıza kaydolmaları gerektiği savunulmuş, ancak önerge Genel Kurul'da reddedilmiştir. Ancak çalışmalar kesilmemiş ve Gıda Mühendisleri Derneği'nin de başvurusu üzerine konunun Genel Kurulumuzda tartışılması önümüzdeki TMMOB Genel Kurulu'na bir tavsiye kararı ile gidilmesi uygun görülmüştür.

* Elektrik, İnşaat ve Makina Mühendisleri Odaları ile ortak bir Sözleşmeli Personel Sempozyumu düzenlenmiştir.

C - YAYIN ÇALIŞMALARI

Dergi

Odamız yayın organı olan Kimya Mühendisliği Dergisinin içerik ve sunum açısından zenginleştirilmesi, zamanında basılarak üyelerimize dağıtılması çalışma programımızda yer alan hedeflerden biri idi.

Derginin yayın politikası, uzun süredir üzerinde tartışılan ve bu dönemde de Merkez Danışma Kurulu'nun hemen her toplantısında gündeme gelen bir konu olmuştur. Yayın Kurulu'nun esas olarak görevi, yayınlanmak üzere yazarlarca gönderilen yazıları Oda'nın yayın ilkeleri çerçevesinde incelemek, basılacak yazıların dergi yayın programı uyarınca sıralamasını yapmak ve derginin içerik açısından zenginleştirilmesi doğrultusunda Yönetim Kurulu'na önerilerde bulunmaktır. Ancak bu işleyişin temeli olan dergi yayın politikası veya dergi yayın programının eksikliği, dergimizin tüm üyelerin beğenisini kazanan bir sürekli yayın olmasını engellemektedir. Bu dönem içinde Yayın Kurulu üyelerini bir araya getirmek, Yönetim Kurulu'nun da katılımıyla dergi yayın politikasının tartışılacağı bir ortam yaratmak için yapılan tüm girişimler sonuçsuz kalmıştır.

Bu arada dergide yayınlanmak üzere iletilen makalelerin sayısal yetersizliği, Yayın Kurulu'nu, yalnızca yazı inceleyen bir kurul olmaktan çıkarıp yazı yaratan kişiler olmaya itmiştir. Bu durum, dergiye yazı sağlamak için çeşitli girişimlerde bulunan, hatta kendisi makale yazarak ya da çeviri yaparak derginin zamanında çıkarılması için özveride bulunan Yayın Kurulu üyelerini zaman zaman rahatsız etmiştir.

Yayın Kurulu üyelerinin daha koordineli hareket etmelerini sağlamak için Yönetim Kurulu'nun çalışmaları sonuçsuz kalmıştır.

Dergi yayın politikası ve Yayın Kurulu'nun işleyiş biçimi, görev ve yetkileri önümüzdeki dönemde önemli bir sorun olarak ele alınmalı derginin içeriğinin zenginleştirilmesi, doyurucu bir niteliğe kavuşturulması ve düzenli olarak çıkarılması sağlanmalıdır.

Bu dönem içinde ikisi birleşik olmak üzere 10 sayı yayınlanmıştır:

127. sayı (Nisan 1988), temelini KMO İstanbul Şubesinde Düzenlenen İthal Çöp panelinden aldı. 128. sayı (Haziran 1988) esas olarak çevre konusunu işlerken TMMOB Genel Kurulundan haberlere yer verildi. 129. sayı da (Ağustos 1988) ağırlıklı olarak deterjanlarda kullanılan kimyasallara ve özelliklerine yer verilirken 130. sayı (Ekim 1988) doğal gaz özel sayısı niteliğinde, Odamızca düzenlenen Doğal Gaz Sempozyumu'nda sunulan bazı bildirileri kapsadı. 131. sayıda (Aralık 1988) Kimya Mühendisliği'nin günümüz teknolojisinde elektronik Sanayiindeki yerini inceleyen bir makale yer aldı. 131. sayımızda ayrıca dergimizin içeriğine yönelik bir anket yayımlandı. 132. sayıda (Şubat 1989) herhangi bir temel makale alınmaksızın genelde sanayiye yönelik makaleleri içerdi. 133 ve 134. sayılar (Nisan-Haziran 1989) birleştirilerek esas olarak Nisan 1989 da yapılan 2. Ulusal Kimya Sanayii Kongresinde sunulan görüşleri ve Dünyada ve Türkiye'de Kimya Sanayinin değerlendirilmesini kapsadı. Yine birleştirilerek yayınlanan 135. ve 136. sayıların (Ağustos-Ekim 1989) temeli ise KİT'lerin özelleştirilmesi ve Sözleşmeli Personel konuları idi. Bu sayımızda ayrıca 131. sayıda yer alan anketin değerlendirilmesi yer aldı.

Katalog

Kimya Sanayii - Katalog '89-90, bu dönemin yoğun etkinliklerinden biri olmuştur. Odamız tarafından 1975 yılından bu yana yayımlanan Kimya Sanayii Kataloglarının beşincisi olan Katalog' 89-90'ın, kimyasal madde ve kimya sanayiinde kullanılan makine-ekipmanın üreticilerini ve pazarlayıcılarını kapsayan bir sektör envanteri niteliğine kavuşturulması hedeflenmiştir.

Katılımın çeşitli nedenlerle istenen düzeye çıkarılamaması ve basım tarihindeki aksamalar, sonuçta elde edilen deneyim, bilgi birikimi ve Kimya Sanayii-Katalog '89-90 ın içeriği ve kapsamı ile karşılaştırıldığında ikinci planda kalmaktadır.

Bu dönem içinde katalog çalışmalarında yaşanan sıkıntıların, sistemin kurulmuş olması nedeniyle bir sonraki çalışmada yaşanmayacağına inanıyoruz. Sistemin, bu çalışmada kazanılan deneyimler ışığında revizyonuyla çok daha kapsamlı bir ürüne yöneleceği ve çalışmaların daha az yorucu olacağı düşünülmektedir. Katalogun çıkarılmasında karşılaşılan güçlükler, hatalar ve katalogun içeriğindeki eksikliklerin değerlendirilmesi ve bir rapor haline getirilerek gelecek çalışmalara ışık tutması gerekmektedir.

Diğer Yayınlar

* Kimya ve Kimya Mühendisliği Teknik Terimler Kılavuzu'nun genişletilmiş 3. basımı yapıldı.

* Plastik Teknoloji ile ilgili düzenlenen iki teknik okulun ders notları derlenerek Plastik İşleme Teknikleri ve Kalite Kontrol başlıklı bir kitap haline getirildi.

* İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen Çevre Karikatür Yarışması'na katılan eserler bir kitap haline getirilerek Çevre Karikatür Albümü başlığı altında yayınlandı.

* İstanbul Şubesinde düzenlenen Atıksu Arıtım Sistemleri Teknik Okulu'nun ders notları basıldı.

* Ayrıca birimlerimizce çeşitli tarihlerde düzenlenen teknik okul ve seminer ders notları çoğaltılarak katılımcılara sunuldu.

D - KONGRE , SEMİNER, SERGİ

* Uluslararası Doğal Gaz Sempozyum ve Sergisi, 24|26 Ekim 1988 tarihleri arasında Ankara'da düzenlendi. Özellikle doğal gazın fiat ve dağıtım politikalarındaki belirsizliklerin açıklığa kavuşması ile, sanayide ve konutlarda kullanımının tartışılmasını amaçlayan sempozyuma ikisi yurtdışından olmak üzere 17 bildiri sunuldu. Odamız tarafından sunulan bildiride ülkemizde doğal gaz kullanımının elektrik enerjisi üretiminde yoğunlaştırılmış olması eleştirilerek doğal gazın kimyasal hammadde olarak kullanımını teşvik edici önlemlerin alınması gerektiği savunuldu.

Sempozyumda ayrıca Devlet Bakanı Kazım Oksay, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Altınsoy, Kent-Koop. Genel Başkanı Murat Karayalçın, Botaş Genel Müdür Yardımcısı Fatih Öcal ve KMO adına Uğur Gürel'in katıldığı bir panel düzenlenerek doğal gazın sanayiide ve konutlarda kullanımına yönelik düzenlemeler tartışıldı. Panel oldukça büyük ilgi gördü.

Sergiye 12 kuruluş katıldı.

plastik Teknik Kongresi
+ Makine Mak. ile

* Odamızın sürekli etkinliklerinden biri olan Seramik Teknik Kongresi ve Sergisi için bu dönem içinde hazırlıklara başlanmış 10-14 Aralık 1990'da İstanbul'da TÜYAP Ticaret Merkezinde düzenlenmesine karar verilmiş,gerekli sözleşmeler imzalanmıştır.

Uluslararası boyutta düzenlenen Seramik Kongremizin dördüncüsü olan bu etkinliğimize,geçmişteki kongrelere yeni bir boyut kazandırılarak,bildiri konularının yanısıra tartışma konuları da saptanmıştır.Tartışma konuları,dünyada seramik sanayii yönetimleri,ileri teknoloji seramikler ve AT karşısında Türk Seramik Sektörü'dür.Bu konularda gerek yurtdışından ve yurtiçinden katılacak tartışmacıları saptamak,gerekse Oda görüşünü hazırlamak için girişimler başlatılmıştır.

Aralık 1990 da düzenlenecek kongre ve sergi için ön duyuruların dağıtımı yapılmış,sergi ve bildiri koşullarının iletilmesine başlanmıştır. Özellikle Yurtdışından katılımı arttırmak amacıyla yaygın bir adres taraması gerçekleştirilmiş,etkinliğimizin konu ile ilgili yabancı sürekli yayınlarda yer almasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.

Öte yandan yurt dışından bildiri ile katılımı arttırmak üzere British Council ve UNIDO ile temaslar sürdürülmektedir.

* Odamızın aktif olarak katıldığı 2. Uluslararası Kimya Sanayii Kongresi'ne (K) bölümünde değinilmiştir.

E - TEKNİK OKULLAR, SEMİNERLER

* Biri Haziran 1988 de İzmit'te, biri Mayıs 1989 da İstanbul'da olmak üzere iki kez Plastik İşleme Teknikleri Okulu düzenlendi.Toplam 80 kadar kursiyerin katıldığı okulların ders notları derlenerek kitap haline getirildi.

* 20-24 Şubat 1989 tarihlerinde ODTÜ Kimya Bölümü ile işbirliği içinde Kimyada Elektronik Uygulamalar Teknik Okulu düzenlendi.Seminer süresince değinilen konuların uygulamasının yapıldığı okul, oldukça büyük ilgi gördü.

* Ankara Şubesi tarafından 10-14 Ekim 1988 tarihleri arasında Malzeme Bilgilerine Giriş Okulu, 12-16 Haziran 1989 tarihleri arasında Sanayi Amaçlı Yüzey İşlemleri ve Kaplama Teknikleri Okulu, 30 Ekim-3 Kasım 1989 tarihleri arasında Endüstriyel Atıksu Kontrolü ve Arıtım Esasları Okulu düzenlenmiştir.

* İstanbul Şubesi tarafından 27 Şubat - 3 Mart 1989 ve 20/24 Mart 1989 tarihleri arasında iki kez Doğal Gaz Okulu, 15-18 Mayıs 1989 tarihleri arasında Kromatografi, 30-31 Ekim 1989 tarihleri arasında NMR olmak üzere Aletli Analiz Yöntemleri Okulları dizisi ve 18-22 Eylül 1989 tarihlerinde Atıksu Arıtma Sistemleri Okulu düzenlenmiştir.

* Ege Bölgesi Şubesi tarafından 5 Mayıs 1988 tarihinde Bir Veri Tabanı Paket Programı D-Base III İle Tanışma, 12 Mayıs 1988 tarihinde Kimya Tesislerinde Optimum Kapasitenin Saptanması, 3 Kasım 1988 tarihinde Krom,Nikel-Çinko Kaplama Teknolojileri, 12 Kasım 1988 tarihinde Tehlikeli Kimyasal Atıklar ve Çevre Sorunları ve 11 Şubat 1989 tarihinde Kimyasal Proseslerin Bilgisayar Destekli Tasarımı ve Similasyonu seminerleri düzenlenmiştir.

F - PANEL , SÖYLEŞİ

* İstanbul Şubesi tarafından 9 Nisan 1988 de Çevre Sorunları ve İthal çöp, 5 Kasım 1988 de Ozon Tabakası Üzerine, 13 Mayıs 1989 da Küçük Ölçekli İşletmelerde Kimyasal Madde Üretimi ve Sorunları, 18 Aralık 1989 da Kimya Eğitiminin 100. Yılında Kimya Mühendisliği Eğitimi ve Sanayi İlişkileri başlıklı 4 panel düzenlendi. Bunlardan çevre sorunları ve İthal Çöp panelinde tartışılanlar derlenerek Kimya Mühendisliği Dergisi'nde yayınlandı.

* Bu dönemde düzenli söyleşi programlarıyla Ankara Şubesi'nin Salı Söyleşileri, İstanbul Şubesi'nin Cumartesi söyleşileri büyük ilgi topladı.

G - ÖZLÜK HAKLARI

Fiili Hizmet Zammı

Odamızın uzun soluklu bir çalışmasında Fiili Hizmet Zammı'dır. Zehirli, boğucu gaz, asit, boya vb. işlerinde çalışanların 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nın 32. maddesi uyarınca bu görevlerde geçen fiili hizmet sürelerinin her yılı için süre eklemesi yapılmasına ilişkin Fiili Hizmet Zammı'ndan üyelerimizin etkin bir biçimde yararlanmalarına ilişkin yeniden bir çalışma yapılarak Ankara'da davaların tek elden yürütülmesi amacıyla bazı avukatlarla görüşülmüştür.

Konu ile ilgili ayrıca Halk Sağlığı Laboratuvarları taşra teşkilatlarında çalışan Kimya Mühendisleri ile Ankara'da bir toplantı yapılmış ve ardından Fiili Hizmet Zammı için başvurularda izlenecek yöntemle ilişkin olarak toplantıya katılanlara yazılı bilgi iletilmiştir. Konunun ayrıca dergide duyurulması öngörülmüştür. Bu konuda üyelerimizden gelen talepler değerlendirilecek ve iş takibi yapılacaktır.

H - YÖNETMELİK ÇALIŞMALARI

Sorumlu Müdürlük Yönetmeliği

6269 sayılı kanun ekinde yer alan cetvelde belirtilen işyerinde Sorumlu Müdür olarak kimya mühendislerinin istihdamına ilişkin olarak Sağlık Bakanlığına bir yazı yazılmış, Büyükşehir Belediyelerinin yetki alanı dışındaki yörelerde kurulacak 1. sınıf Gayri Sıhhi Müesseselerde sorumlu müdür olarak kimya mühendisleri istihdamının zorunlu olduğu bildirilerek uygulamada sözkonusu yasa ve yönetmeliklere uyulması istenmiştir.

Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Büroları Tescili ve Mesleki Denetim Yönetmeliği

30. Dönem Yönetim Kurulu kararı olarak uygulamaya geçirilen KMO Büro Tescil Belgesi Esasları'na ilişkin çalışma geliştirilerek Kimya Mühendislerinin İhtisas Konularını ve bununla ilgili SMH hizmetlerini kapsayan bir yönetmelik taslağı hazırlanmıştır. Bu taslak 32. Dönem Genel Kuruluna sunulmaktadır.

Söz konusu yönetmeliğe büyük ölçüde bağımlı olan Asgari Ücret Yönetmeliği çalışmaları, önümüzdeki dönemde ivedilikle başlatılmalıdır.

I - BELGE ÇALIŞMALARI

Odamızca verilmekte olan

- Üyelik belgesi
- Sorumlu Müdür Belgesi
- Kalite Belgesi
- Üretim Yeterlik Belgesi
- Mütahhitlik Belgesi
- Gümrük Çıkış Belgesi

ile verilmesi önerilen

- Çevresel Etki Değerlendirme Belgesi
- Büro Tescil Belgesi
- Kimyasal Madde Taşıma ve Depolama Belgesi

konularında köklü bir yönetmelikler dizisinin hazırlanması gerekmektedir. Bunlardan üyelik, Sorumlu Müdürlük ve Kalite Belgesine yönelik esaslar belli olmakla birlikte 31. Dönem Yönetim kurulu'nun Bütçe Yönetmeliği taslağındaki önerileri ile esasları yönetmelikle belirlenmemiş diğer belgelere ilişkin yönetmelik taslakları 32. Dönem Genel Kurulu'na sunulmaktadır.

* Bu dönemde Habaş firmasının asetilen Doğuş Kimya Lmt.Şti.nin röntgen banyosu ürünlerine ilişkin Kalite Belgesi verilmiştir.

* Fruko-Tamek A.Ş.nin CO₂ tesisine küsat verilmesi aşamasında Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin istemiyle söz konusu tesis için Çevresel Etki Değerlendirmesi çalışması yapılmış, bulgular ilgili kuruluşa ve Belediye Sağlık İşleri Daire Başkanlığına iletilmiştir.

J - KOMİSYON ÇALIŞMALARI

Bu dönemde Oda Merkezinde belli bir amaçla bir anaya gelen ve istenen çalışma bittiğinde dağılan komisyonlar kurulmuştur. Bu komisyonlar ile etkinlikleri aşağıda belirtilmiştir.

- * Katalog Komisyonu
- * Seramik Komisyonu
- * Çevre Komisyonu
- * Eğitim komisyonu
- * AET ve Kimya Sanayii Komisyonu
- * Katalog Teknik Bilgiler Bölümü Komisyonu
- * Teknik Terimler Kılavuzu Komisyonu

Bunlardan Çevre, Eğitim ve AET komisyonları, 2. Ulusal Kimya Sanayii Kongresi'ne Odamız'ın görüşlerini hazırlamak üzere oluşturulmuş, hazırlanan raporlar Yönetim Kurulu'ndan geçirilerek Kongre'de sunulmuştur. Söz konusu raporlar ayrıca Dergi'nin 133-134. sayılarında yer almıştır.

Kömür Komisyonu, Ankara Büyükşehir Belediyesi ile TMMOB arasında oluşturulan kömür komisyonuna görüş ve veri hazırlamak üzere kurulmuştur.

Teknik Terimler Kılavuzu komisyonu ise Kimya ve Kimya Mühendisliği Teknik Terimleri Kılavuzu'nun genişletilmiş 3. Basımını hazırlamıştır.

Bu dönemin başında yapılan ilk Merkez Danışma Kurulu toplantısında Merkez ve Şubesindeki teknik çalışmaların koordinasyonu, aynı konuda çalışan komisyonların çalışmalarının yönlendirilmesi, iş bölümü ve dökümantasyon alışverişinin sağlanması ve sonuçta ortaya çıkan çalışmanın Oda'ya maledilmesi, değişik bakış açılarıyla yönlendirilerek zenginleşmesi amaçlanmıştır.

Bunun ilk örneği olarak İstanbul'da çalışmakta olan Sözlük Komisyonu'nun çalışmalarının, Merkez'in programında yer alan Teknik terimler Kılavuzunun genişletilmesi çalışmalarına entegre edilmesi, Oda'nın iki ayrı biriminin aynı konuda ürün vermesinin kaynak israfı olacağından hareketle 1. Merkez Danışma Kurulu'nda kararlaştırılmıştır.

Benzer şekilde katalog komisyonu, çalışmalarının başlangıcında hazırlanan taslakları şubelere ileterek görüş alışverişinde bulunmuştur. Katalog Teknik Bilgiler Komisyonu ise Ege Şubesinin daha önce yapmış olduğu bir derlemeden yararlanmıştı.

Kimya Sanayi Kongresi öncesinde Çevre ve Eğitim konularında da İstanbul Şubesi'nin aynı konuda çalışan komisyonları ile görüş ve bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Birimler arası diyalogun arttırılması, aynı konuda çalışan komisyonlar arasında iş bölümü ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik çalışmaların son örneği olan Seramik Komisyonu, Merkezde 8, İstanbul Şubesinde 5, Ege Bölgesi Şubesinde 1. üyeden oluşmuş, değişik illerde yapılacak toplantılara katılmak üzere üyelere bazılarını görevlendirilmiştir. Bundan sonra yapılacak iş bölümü ile 1990 Aralık ayında İstanbul'da düzenlenecek kongre ve Sergi'nin çok daha başarılı olacağı beklenmektedir.

Ayrıca bu dönemde İstanbul Şubesinde

- Bilim-Araştırma-Eğitim Yar kurulu
- Öğrenci Yarkurulu
- İşçi Sağlığı-İşgüvenliği Yarkurulu
- Üye Sorunları ve toplumsal ilişkiler Yarkurulu
- Basın-Yayın Yarkurulu,

Ege Şubesinde ise

- Kimya Sanayii Komisyonu
- Çevre Sorunları Komisyonu
- Teknik Eğitim ve Çeviri Komisyonu
- Sosyal etkinlikler ve Özlük Hakları Komisyonu

kurulmuş, bu kurullar çerçevesinde çeşitli etkinlikler yapılmıştır.

K - DİĞER KURULUŞLARLA İLİŞKİLER

Yerel Yönetimler

Yerel Yönetimlerle ilişkilerde TMMOB tarafından hazırlanan Ortak Mesleki Denetim Uygulaması (OMDU) protokolü benimsenerek Odamızca hazırlanan protokol tas-laklarında bu uygulama esas alınmıştır.

Yapılan Merkez Danışma Kurullarında Odamızın hangi konuları protokol kapsamına alabileceği tartışılmış ve aşağıdaki konular benimsenmiştir.

* 1. sınıf Gayri Sıhhi Müesseselerde Sorumlu müdür çalıştırılmasının denetimi

* 1. sınıf Gayri Sıhhi Müesseselerin ruhsatlandırılması aşamasında çevresel etki değerlendirilmesinin yapılması,

* Bu kapsamda evrensel ve endüstriyel atık konularında hakem kuruluş olarak numunelerin alınması, analiz ettirilmesi ve yorumlanması

* Atıksu arıtım tesisi tasarımı yapan kuruluşlara büro tescil belgesi verilmesi

* Atıksu arıtım tesislerine yeterlik belgesi verilmesi

* İşçi sağlığı işgüvenliği yönünden 1. sınıf Gayri Sıhhi Müesseselerin denetimi

* 1. sınıf Gayri Sıhhi Müesseseler kapsamına girmemekle birlikte LPG ve akaryakıt dolun tesislerinin çevre sağlığı açısından değerlendirilmesi

* Yerel Yönetimlerin gereksinim ve işlemleri doğrultusunda mesleğimiz alanına giren konularda eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi ve belgelendirilmesi, teknik raporlar ve standartların hazırlanması

Bu çerçevede pilot bölge olarak Ankara Büyükşehir Belediyesi ile girişimlerde bulunulmuş, protokol taslağı Belediye Sağlık İşleri Daire Başkanlığı ile teknik ayrıntılar bazında netleştirilmiş, TMMOB-OMDU çerçevesinde TMMOB'nin görüşüne sunulmuştur. Ankara özelinde başlatılan bu merkezi çalışma, diğer illere yaygınlaştırılacaktır.

DPT

DPT tarafından TÜMAŞ'a hazırlanmakta olan Türkiye'nin yatırım öncelikli 200 kimyasalının belirlenmesi konulu envanteri kapsamında DPT tarafından oluşturulan Yönlendirme Komisyonunda Odamız da yer almış, TÜMAŞ tarafından sunulan ara rapor konusunda görüş bildirilmiştir.

DPT ile ayrıca Türkiye'de kimya mühendislerinin uzmanlık ve istihdam alanlarının belirlenmesine yönelik olarak Odamızca yapılacak çalışmanın DPT tarafından finanse edilmesine yönelik girişimlerde bulunulmuş, yanıt beklenmektedir.

UNIDO

UNIDO Türkiye Temsilciliği ile Seramik alanında ilişkide bulunulmuş, "Türkiye'de İleri Teknoloji seramiklerin Araştırma Öncelikleri" başlıklı proje çerçevesinde oluşturulan sürekli yönlendirme komitesinde Odamız yer almıştır. Yönlendirme Komitesi çalışmaları çerçevesinde Odamızca "Türkiye'de İleri Teknoloji seramiklerde Tüketici Potansiyeli" ve "Türkiye'de İleri Teknoloji Seramikler Alanında Araştırmacı Potansiyeli ve Araştırma Öncelikleri" başlıklı iki rapor hazırlanarak komiteye sunulmuştur.

Aynı konuda UNIDO Genel Merkezi ile de ilişkiye geçilerek Odamızın Seramik alanındaki bilgi birikimi ve deneyimi aktarılmıştır.

Diğer Kuruluşlarla İlişkiler

* 25-26 Mayıs 1989 da Ankara'da yapılan 2. Ulusal Kimya Sanayi kongresi, Sanayi Bakanlığı'nın koordinasyonunda, Kimya Sanayicileri Derneği'nin düzenlemesi, Türk Kimya Cemiyeti, Kimya Vakfı ile Odamızın katılımıyla yapılmış, Kimya sanayiinin sorunları çerçevesinde ortak bir platform oluşturulmuştur.

* Seramik alanında Seramik ve Refrakter Üreticileri birliği ile girişimlerde bulunarak 10-14 Aralık 1990 tarihlerinde düzenlenecek olan Seramik Teknik kongresi kapsamı konusunda seramik sanayicilerin görüşleri alınmıştır.

* Esas olarak alışkanlar mekaniği ve yanma süreçlerini içeren doğal gazın sanayide ve konutlarda kullanımına ilişkin iç tesisat, brülör ve kazanların tasarımında kimya mühendislerinin de proje çizmeye, incelemeye, onaylamaya ve denetlemeye yetkili olmalarının, ilgili yönetmeliklerde yer almasına ilişkin olarak EGO ve Enerji Bakanlığında bir dizi girişim yapılmıştır.

Bilindiği gibi İGDAŞ tarafından hazırlanan yönetmelik taslağında kimya mühendislerine bu yetki verilirken uygulamaya geçmiş olan EGO, bu yetkiyi yalnızca makina mühendislerine vermektedir.

EGO ile yapılan görüşmelerde kimya mühendislerinin de yönetmelikte yer alacağı konusunda teminat verilmiştir.

İGDAŞ tarafından hazırlanan taslak Enerji Bakanlığında revizyona tabi tutulmuş, son şekli hakkında görüş alınmak üzere ilgili kuruluşlara iletilme aşamasındadır.

Yurtdışı Kuruluşlarla İlişkiler

Yurtdışında Odamız dengi kuruluşlarla yazışılmış ve etkinlikleri hakkında bilgi istenmiştir. Odamızın bu kuruluşların dağıtım listesine alınması ve sürekli etkinliklerinin Odamıza da duyurulması sağlanmıştır.

B - B A S I N

Bu dönemde Oda'nın tüm birimlerinde basınla ilişkiler oldukça sıcak tutulmuş, gerek yazılı, gerekse sözlü basında Oda'nın çeşitli konulardaki görüşlerine yer verilmiştir.

* Uluslararası Doğal Gaz Sempozyumunun ardından Oda'da bir basın toplantısı düzenlenmiş, doğal gazın konutlarda kullanımında uyulması gereken emniyet önlemlerine ilişkin bilgi verilmiştir. Haber, yazılı basında ve TV birinci kuşak haber programında yayınlanmıştır.

* Kimya Mühendisliği mesleğinin tanıtımı, kimya mühendisliği eğitimi ve kimya mühendislerinin istihdam sorunlarını içeren Oda görüşleri, Panorama haftalık dergisinde "Meslekler" köşesinde yer almıştır.

* Türkiye'de kimya sanayiinin değerlendirilmesi ve AT karşısında kimya sanayimize ilişkin Oda görüşleri, Dünya Gazatesinin Kimya Sanayii ekinde yer almıştır.

* Oda'nın deterjan katkı maddeleri ve sağlık üzerine etkisi konusundaki görüşleri yazılı basında yer almıştır.

* Santa Boya fabrikasındaki patlama ile ilgili TMMOB ile ortak düzenlenen basın açıklamasında Odamız, Kimyasal tesislerde uyulması gereken emniyet önlemleri üzerinde durmuştur.

* TAEK'in radyasyonlu çayları açıkta yakmaya başlaması üzerinde Oda tarafından yerinde inceleme yapılmış ve konu ile ilgili görüşleri yazılı basında yer almıştır.

Bunlar dışında Şube ve il temsilciliklerimizin çeşitli etkinlikleri, basın açıklamaları ve uyarıları basın ve TRT de yer almıştır.

M - DİĞER ETKİNLİKLER

* Üniversitelerde yürütülmekte olan tez, proje, teknik rapor ve makalelerin bir veritabanında toplanması ve özelliklerde geçen anahtar sözcükler yardımıyla yayın taraması yapabilme olanağını sağlamak üzere bir çalışma başlatılmıştır. Veritabanına ilişkin bilgisayar programı geliştirilmiş, işlerlik kazandırılmış ve dökümantasyon çalışmalarına başlanmıştır. Ancak Üniversitelerden sürekli bilgi akışının sağlanamaması ve Oda profesyonellerinin bu dönemde yüklü olması nedeniyle uygulama çalışmaları önümüzdeki döneme bırakılmıştır.

Kimya Odası'ndan uyarı

Çöp imhası bilinmiyor

YAVUZ ŞİMŞEK

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Başkanı İhsan Karababa, sanayi çöplerinin yakılarak zararsız hale getirilmesinin "özel olarak geliştirilmiş yakma teknolojileri ve denetim sistemleri gerektirdiğini" belirterek "Konunun tüm boyutları ile incelenmeden ve tartışılmadan uygulanmaya kalkışılması son derece sakıncalı ve yanlış" dedi.

Karababa gazetemize yaptığı açıklamada Türkiye'nin "Avrupa malı çöp" ithali olayı ile karşı karşıya bulunduğuna dikkat çekerek, "Ülkemizde sanayi artığı niteliğinde nelerin geldiğini ve bunlarla neler yapılacağını açıklıkla bilen yok" diye konuştu. Atıkların esas olarak "gömme, denize boşaltma, deniz doldurma, özel kuyulara basma ve yakma" yöntemleriyle zararsız hale getirildiğini anlatan Karababa, katı, sıvı ve çamur şeklindeki çeşitli sanayi atıklarının yakıcılarda işlenebildiğini belirtti. Karababa, açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Özellikle yüksek miktarlarda klor, kükürt, azot ve fosfor içeren atıklarla PCB ve PCP atıkları pestisit, ağır metal ve kompleks organik kimyasalları içeren atıkları yakma işlemi özel olarak geliştirilmiş yakma teknolojileri ve denetim sistemleri gerektirir. Ancak katı atıkların zarar-

sız hale dönüştürülmesi işlemlerinde dikkat edilmesi gereken önemli bazı hususlar bulunmaktadır. Zararlı katı atıkların toplanması, taşınması, depolanması ve işlenmesi özel yöntemleri, önlemler alınmasını ve konu hakkında bilgili bir uzman kadroyu gerektirir. Zararlı atıkların ağırlıkları, hacimleri ile fiziksel ve kimyasal özelliklerinin her işlem sırasında bilinmesi gereklidir. Verimli bir yakma ancak özellikleri çok iyi bilinen zararlı bir atığın yapısına uygun bir yakıcı sistemin kurulması ve yakma koşullarının ona uygun olarak ayarlanabilmesi ile olanaklıdır."

KMO Başkanı İhsan Karababa, bu açıklamalarından sonra "yetkililerce mutlaka yanıtlanması gereken" soruları şöyle sıraladı:

"Türkiye'ye ithal edilen katı atıkların, getirildiği ülkeden alınan analiz raporları var mıdır? Gümrük kapılarında yaptırılan analizlere güvenilerek söz konusu atıklar nasıl yurda sokulabilmektedir? Ne olduğu bilinmeyen zararlı olma ihtimali yüksek bir katı atığın taşınması, depolanması için özel önlemler alınmış mıdır? Bu atıkların yakılması planlanan tesislerde, yakma sistemlerinde gerekli değişiklikler yapıp en uygun yakma koşulları belirlenmiş midir? Bu atıkları yakmayı planlayan tesislerde atıkların özellik ve miktarlarında süreklilik sağlandı mı?"

Doğalgazda soru işaretleri

Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu İkinci Başkanı Uğur Gürel, doğalgazın Türkiye'ye geri teknolojiyle geldiğini belirterek 5-10 yıl sonra Ankara'da doğalgazın hava kirliliğine yolaçabileceğini söyledi

HAKAN AYGÜN

ANKARA — Kullanımına bir süre önce Yenimahalle Gayret Mahallesi'nde başlanan doğalgazın faaliyetlere yolaçabileceği öne sürüldü.

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu İkinci Başkanı Uğur Gürel, doğalgazın Türkiye'ye geri teknolojiyle geldiğini belirterek 5-10 yıl sonra doğalgazın da Ankara'da hava kirliliğine yolaçabileceğini söyledi.

Türkiye'de doğalgaz kullanım standartlarının belirlenmediğini ve gelişmiş çözümler döşendiğini belirten Gürel, konuyla ilgili olarak sorularımızı yanıtladı:

— Doğalgazla ilgili aksaklıklar nelerdir?

● Kullanılan brülörler eski. Doğalgazın azot dioksit atığı var. Bu, hava kirliliğine yolaçıyor. Batı ülkeleri, azot dioksit süzen brülörler geliştirdi, onları kullanıyor. Bizde ise Avrupa'da artık terk edilen brülörler kullanılıyor. Bu durumda 5-10 sene sonra özellikle Ankara gibi coğrafi yapısı uygun olmayan bir kentte hava kirliliği yeniden gündeme gelecektir.

— Yeni teknoloji neden getirilmedi?

● Ankara'ya doğalgaz teçhizatını döşeyen yabancı firmalar, bu iş için yurtdışından ucuz kredi getirdiler. Kredinin belli bir mikt-

rının da yurt dışından malzeme alınmasında kullanılması zorunlu tutuldu. Bizimkiler de mecburen ses çıkaramıyorlar.

— Kullanıcılar açısından ne gibi sakıncalar var?

● Doğalgaz Türkiye'ye plansız olarak getirildi. Sovyetler'den her yıl belli miktarda doğalgaz alma zorunluluğu var. Yani Türki-

ye gazı tüketme sorunuyla karşı karşıya kaldı. Konutlara aceleyle teçhizat döşenip, doğalgaz kullanılmaya başlandı. Oysa bizde doğalgaz kullanma standartları henüz belirlenmedi. Bu durum faaliyetlere yolaçabilir.

— Uyulmayan standartlar nelerdir?

● Avrupa'daki standartlardan örnek vereyim. Kalorifer dairelerinin kapıları herhangi bir gaz kaçağında kapanacak şekilde otomatik olmalı. Kalorifer daireleri duvarlarından bir inç, üçü kalın olmalı. Böylece patlama halinde bir duvar yıkılmakla gaz dışarı çıksın, diğer üç duvarda

aynıkta kalmalı ki, bina çökmesin. Ayrıca kalorifer dairelerinin kandan 5 kat fazla hava atacak büyüklükte olması gerekiyor. Sonra, 8 metreküpten küçük banyolarda doğalgaz ekipmanı kullanılamaz. Bizde kullanılıyor. Bütün bu saydıklarımın hiçbirini Türkiye'de uygulanmadı.

— Ne yapılabilir?

● TSE, hiç geçirmeden doğalgaz kullanım standartlarını belirlemeli ve bunlara uyulmalı. Önce yetkililer, sonra kullanıcılar eğitilmeli. Ayrıca imar yönetmeliği ile kat malikleri yönetmeliğinde, doğalgaz kullanacak iller için özel düzenlemeler yapılmalı.

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Karababa:

Petkim kendini yeniler

Karababa Teknoloji üretme ve araştırma geliştirme çalışmaları açısından bakıldığında kamu kuruluşları içinde tek araştırma merkezine sahip kuruluş Petkim'dir. Petkim bugün petrokimya tesis kuracak bilgi birikimine sahiptir.

BARIŞ KUDAR

İZMİR — TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Genel Başkanı İhsan Karababa, "Petkim'in teknoloji eski, alacak olan saf muhtemeldir. Yabancı sermaye böyle gelmez. Ayrıca hükümet, 55 milyonun mali olan üretim araçlarını satamaz, buna hakkı da yetkisi de yoktur" dedi.

TMMOB Kimya Mühendisleri Odası Başkanı İhsan Karababa, toplumun tüm kesimlerinin Petkim'in satışına karşı çıktığını

anımsatarak, "Biz ülkemizdeki üretim araçlarının yabancılaştırılmasına, özvarlığımızın bağış gibi satılmasına karşı çıkıyoruz" dedi. Petkim ve Erdemir'in özelleştirilmesinin, yabancılaştırılmaya dönüştüğünü anımsatan Karababa, tartışma odağının da kamuoyunun anlamayacağı biçimde teknoloji konusuna kaydırıldığını, bunun yanlış olduğunu vurguladı. Karababa görüşlerini şöyle sıraladı:

"Petrokimya sanayi, bir ülkenin stratejik öneme sahip bir sanayi dalıdır. Kimya sanayinin lo-

komotifdir. Uzun sanayiden sonra en kompleks teknolojiye sahiptir. Teknoloji üretme ve Araştırma Geliştirme (ARGE) çalışmaları açısından bakıldığında, kamu kuruluşları içinde tek araştırma merkezine sahip kuruluş Petkim'dir. Petkim bugün petrokimya tesis kuracak bilgi birikimine sahiptir. Teknoloji ihraç edebilecek düzeye gelmiştir. Ama özelleştirme ile yabancıya satış sonucu, düşüncesi dahi tüyler ürperten satış işlemi gerçekleştirildiğinde ülkemizin övünç kaynağı olan bu kuruluş artık bizim olmayacaktır."

Satış için öne sürülen gerçeklerin bilimsel bir geçerliliği olmadığını kaydeden Karababa, "Dünya ile entegrasyon, özvarlığını satarak olmaz. Karşılıklı işbirliği ve yatırımlarla gerçekleşir. Yıllardan beri mistik bir hava içinde heklenen yabancı sermayenin ülkeye gi-

rişi de bu şekilde olmaz. Tekellerin kırılması, Petkim'in dünya kartellerine satılması ile olmaz" dedi. Satış hazırlıklarında DPT'nin devre dışı bırakılmasının, ciddiyetsizliğin ve "ben yaptım oldu" zihniyetinin var olduğunu kanıtı olduğunu belirten Karababa, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Gelinek nokta, bugünkü ekonomik modelin ve kalkınma anlayışının iflasıdır. Ülkemiz sürekli yüksek enflasyon ve pahalı kredilerle yatırım yapma gücünü kaybetmiştir. Petkim'e verilen fiyat ne olursa olsun, bir satış değil, en hafif deyimle bağış olacaktır. Hükümet, 55 milyon kişilerin mali olan üretim araçlarını satamaz.

Buna hakkı da yetkisi de yoktur. Ulusal sanayimizin bu şekilde talan edilmesine karşıyız."

9 Ekim Pazartesi

TERCÜMAN İZMİR

PETKİM'in satılması ve ülke ekonomisindeki yeri tartışıldı

'PETKİM'in satılması vatana ihanettir'

Aliğa Belediyesi ve Kimya Mühendisleri Odası'nca düzenlenen panelde, konuşmacılar KIT'lerin yabancı sermayeye satılmasını ülke ekonomisinin geleceği açısından kaygı ve endişe verici bulduklarını söylediler

"Türac'ın Kararı"

ALİ KAYADIBİ
ALİAĞA, (Tercüman)-
 KIT'lerin yabancı şirketlere satılmasına ilişkin uygulamalara tepkiler büyürken, PETKİM'in özelleştirilmesine karşı sert eleştiriler yapıldı. Kimya Mühendisleri Odası Başkanı İhsan Karababa,

ülke sanayiinin bu düzeye ulaşmasında KIT'lerin önemli yeri olduğuna değinerek, "PETKİM'in satışı için ileri sürülen gerekçelerin hiçbir mantıklı yönü yoktur" dedi. SHP İzmir Milletvekili Kemal Anadolu da, özelleştirmeyi vatan topraklarının yabancılar terk edilmesi olarak değerlendirdi ve, "Bu vatana ihanettir. Bunun cezası idamdır" diye konuştu.

Aliğa Belediyesi ve Kimya Mühendisleri Odası'nca düzenlenen "Petkim'in Satılması ve Ülke Ekonomisindeki Yeri" konulu panelde özelleştirmenin milletlerarası ve ülke ekonomisi açısından önemi anlatıldı. Kimya Mühendisleri Odası Başkanı İhsan Karababa, "Yapılan tüm antidemokratik ve liberal ekonomi özelemlerine rağmen ekonomik gerçekler KIT'lerin varlığını ve önemini perçinlemiştir." dedi.

Petkim Paneli yapıldı

Aliağa Belediyesi tarafından düzenlenen "Petkim'in satışı ve ülke ekonomisindeki yeri" konulu panel yapıldı.

Hükümet yetkililerinin bulunmadığı panele konuşmacı olarak yazar Aziz Nesin, SHP İzmir Milletvekili Kemal Anadol, Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Münir Ceylan, Kimya Mühendisleri Odası Başkanı İhsan Karababa ve Prof. Dr. Burhan Şenatalar katıldı.

Belediye Düğün Salonuna toplanan büyük kalabalık taraftarından coşkulu bir biçimde izlenen panelde konuşmacılar, özelleştirme ve Petkim konusunda görüşlerini açıkladı. Yazar Aziz Nesin, satılanların fabrika olmadığını belirterek, "Satılan onurumuz, namusumuzdur" dedi.

Türkiye'de uygulanan özelleştirme modeline dünyanın hiç bir yerinde rastlanmadığına dikkat çeken Prof. Dr. Burhan Şenatalar ise özelleştirme konusunun ardında başka konular bulunduğunu savundu.

Demokratik kitle örgütlerinin sözkonusu özelleştirme girişimlerine karşı olması gerektiğini belirten Münir Ceylan ve İhsan Karababa, bu konuda gereken adımların atılacağını belirtti.

Kimya Mühendisleri Odası Genel Başkanı

“AT’a girişte çağdaş eğitim gereklidir”

Avrupa Topluluğu'na tam üyelik konusunda varolan koşulların zorlanması gerektiğini belirten Kimya Mühendisleri Odası Genel Başkanı İhsan Karababa, ülkemizde çağdaş eğitime bir an önce geçilmesinin gerektiğini bildirdi. Karababa, YÖK'ü süresini doldurmuş bir kurum olarak niteleyerek, “Gerçi YÖK'e gerek var mıydı, yok muydu tartışılır. Çağdaş eğitimin önünde bir engel gibi duran YÖK'ün kaldırılması gerekiyor” dedi.

“Kauçuk ve Plastik Teknolojisi”ndeki Yenilikler” konulu seminere katılan Kimya Mühendisleri Odası Genel Başkanı İhsan Karababa, konuşmasında Avrupa Topluluğu'na girmenin bedelleri olduğunu söyledi.

“YÖK ÇAĞDAŞLAŞAMADI”

Karababa, Türkiye'de köklü bir sanayileşmenin yaşanması gerektiği üzerinde durduğu konuşmasında, şunları söyledi:

“AT'a girmenin bedellerini ödemek için önümüzde uzun olmayan bir zaman var. Ülkemizde topluluğa girebilmenin koşullarının bugünden zorlanması gerekiyor. Entegrasyondan söz ederken, çağdaş eğitimin ne durumda olduğunu değerlendirmeliyiz. Gündemimiz, eğitim kurumlarının düzeyi nasıldır sorusu olmalıdır. İzlediğimiz kadarıyla YÖK yalnızca üniversiteleştirdi ama çağdaşlaşamadı. Sayısal olarak fazla olan üniversitelerin içeriğine baktığımızda karamsarlığa kapılıyoruz. Üniversitelerde öğretim görevlisi açığı olduğunu ve eğitimin yeterli düzeyde olmadığını görüyoruz. Bu yüzden YÖK'e çağdaş eğitimcilerin, tanrısal buyrukmuş gibi bağlanmalarının mümkün olmadığını düşünüyoruz. Eğitimcilerimiz, kendilerine çizilen kalıbın dışına çıkarak, çağdaş eğitim verme yolunda ilerlemelidirler.”